

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/15/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5105201917
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:5105201917.31

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudcom Mgr. Andrejom Kekelym v právnej veci žalobcu: H. G., X.. XX.XX.XXXX, V. L. XXX XX Y. K. XX, Š. S. R., právne zastúpený JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom V. Spanyola 8343/1A, 010 01 Žilina, IČO: 42 063 451, proti žalovaným: I. Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, II. Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 52 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, zastúpená žalovaným I., o stratu na zárobku, takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie sumy 26.849,80 eur a o zaplatenie straty na zárobku - úrazovej renty v sume 325,77 eur mesačne od 01.12.2008 zamieta.

Žalovaným I. a II. proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Slovenskej republike proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu dňa 31.05.2005 sa žalobca proti žalovanému I. (v tom čase len proti nemu ako žalovanému) domáhal vydania rozsudku, ktorým by bol žalovaný I. zaviazaný zaplatiť mu náhradu straty na hrubom zárobku v čase liečenia úrazu v rokoch 1994 - 1995 v sume 18.843,- Sk, v čase liečenia trvalých následkov počas hospitalizácií a kúpených liečob v sume 69.099,- Sk, náhradu straty na hrubom zárobku pri invalidite od roku 2000 v sume 676,090,- Sk, náhradu za preukázané liečebné výdavky spojené s liečením trvalých následkov jeho úrazu v roku 1994, náhradu za zhotovenie protéz a ortéz nehradených zdravotným poistením podľa preukázaných dokladov, ďalej uhradiť mu každý rok jednu kúpeľnú liečbu v kúpeľnom zariadení navrhnutom jeho odborným lekárom spolu so stravou a ubytovaním tak pre neho, ako aj doprovod, ďalej uhradiť mu každý mesiac až do dovŕšenia dôchodkového veku preukázaný rozdiel medzi hrubou mzdou a invalidným dôchodkom, toho času vo výške 15.537,- Sk mesačne, ďalej zaviazať žalobcu, aby žalovanému I. každoročne preukázal rozdiel medzi hrubou mzdou a invalidným dôchodkom a napokon zaviazať žalovaného I. nahradiť mu trovy konania.

2. Podanú žalobu žalobca odôvodnil tým, že dňa 26.10.1994 o 17.00 hod. v F. na X. F. došlo k dopravnej nehode medzi nezisteným nákladným motorovým vozidlom a ním ako chodcom, pri ktorej utrpel ťažké zranenia. Dopravnú nehodu vyšetrovalo OR PZ v Košiciach, oddelenie dopravných nehôd. Po dopravnej nehode bol hospitalizovaný v nemocnici Z.. J. Y. F., kde bol prijatý s mnohopočetnými zlomeninami rebier, rúk a nôh, s kraniocerebrálnym poranením lebky (zlomenina lebečnej kosti) s krvácaním do mozgu a pľúc, prepichnutím pľúc zlomenými rebrami. Ihneď bol operovaný, pričom pri operácii došlo k zastaveniu činnosti srdca a následne ku klinickej smrti. Činnosť srdca sa podarilo obnoviť a operácia, zastavenie krvácania do mozgu, sa podarila. Nasledujúci deň sa obnovilo krvácanie do mozgu a opäť bola potrebná operácia. Po niekoľkých dňoch pri CT vyšetrení sa zistil krvný hematóm (krvná zrazenina)

v mozgu, a preto bola potrebná ďalšia operácia mozgu. Z bezvedomia sa prebral o 20 dní a na oddelení ARO celkovo ležal 120 dní, počas ktorých sa lekárom podarili i ďalšie operačné zákroky na záchranu života, do doby do ktorej sa podarilo lekárom odstrániť pneumotorax, čo je zavzdušnenie hrudnej dutiny, a následne mohol, po komplikovanom liečení a odsávaní tekutiny z pľúc, prejsť z riadeného dýchania na dýchanie samovoľné, aj keď sa podarilo zachrániť len cca 60 % objemu pľúc. Potom bol prevezený do L., kde v roku 1995 absolvoval operáciu trachey (priedušnice), ktorá bola po nehode poškodená a taktiež bola poškodená krčná chrupavka. Priedušnica bola skrátaná, a časť nahradená umelou. Po operácii bol prepustený do domáceho ošetrovania. Doma sa opäť učil chodiť, rozprávať, čítať a písať. Jedným z následkov úrazu je aj porucha pamäti, t. j. pamäť udalostí niekoľko mesiacov pred úrazom, sa nepodarilo obnoviť, a trpí poruchami pamäti a reči aj v súčasnosti. Koncom roku 1995 na vlastnú žiadosť začal opäť pracovať, ale pre pretrvávajúce a zhoršujúce sa zdravotné problémy odišiel v roku 2000 na invalidný dôchodok. V roku 2001 a 2002 absolvoval ďalšie operácie priedušnice. Keďže orgánom, ktoré vyšetrovali dopravnú nehodu zo dňa 26.10.1994 pod ČTS-PZ-185/DP-94 sa nepodarilo vypátrať nákladné motorové vozidlo a ani jeho vodiča, toto pátranie bolo zastavené 28.02.2003, kedy mu bolo oznámené vyšetrovateľom, že páchateľ nebol zistený a za všetky škody zodpovedá Slovenská poisťovňa, a. s., v ktorej boli v tom čase všetky vozidlá poistené v zmysle ust. § 8 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Z dôvodu zastavenia vyšetrovania a nezistenia vinníka dopravnej nehody sa tak obrátil so žiadosťou o odškodnenie úrazu spôsobeným prevádzkou neznámeho motorového vozidla na žalovaného I. Náhradu stratenej mzdy počas liečenia následkov úrazu, rozdiel medzi plnou hrubou mzdou a invalidným dôchodkom, náklady na liečenie, ortézy, náhrady strateného chrupu, náhrady na ortopedické pomôcky mu však žalovaný I. odmietol vyplatiť s odôvodnením, že je na to treba lekárskeho posudku súdneho lekára a rozhodnutie súdu. Ďalej žalobca uviedol, že trvalé následky znamenali sťaženie jeho spoločenského uplatnenia s nepriamymi dôsledkami pre jeho životné úkony, uspokojenie jeho životných potrieb, nedostatku jeho osobného uplatnenia v rodinnom i spoločenskom živote. Došlo u neho k poruchám mobility, dýchania, mentálnych funkcií spojených s poruchami pamäti, reči, poklesu intelektu a strate pracovného potenciálu. Čo sa týka pracovnej stránky, od roku 1987 začal pracovať ako technický pracovník v ČSD - Výpočtové stredisko dopravy v Košiciach, po premenovaní Stredisko Informatiky v Košiciach a od roku 1997, po zmene miesta výkonu povolania, na ŽSR - Stredisko informatiky Bratislava, miesto výkonu práce Ž. až do roku 2000. Pre trvalo zhoršený zdravotný stav bol od roku 2000 uznaný invalidným dôchodcom. Po dopravnej nehode z dôvodu úrazu hlavy a poškodenej priedušnice stratil reč, hovoriť sa začal učiť po prepustení do domácej liečby v roku 1995, a pri reči u neho dochádza často k poruchám, má problémy s dýchaním, objem jeho pľúc je len cca 60 % objemu zdravého človeka, trpí stredne ťažkou obštrukčnou poruchou pľúc. Po úraze trpel do roku 1996 pouúrazovou epilepsiou. Rovnako má problémy s písaním, keďže písmo je nečitateľné, dokáže písať len písacím strojom, resp. počítačom. Od roku 1998 trpí výraznejšie stratou pamäti, je imobilný, pohybovať sa môže len s pomocou francúzskej barly, používa elastický výstužný pás chrbtice s kovovou výstužou, len vďaka ktorému môže vôbec chodiť. Trpí taktiež od roku 1998 bolesťami hlavy, ktoré prechádzajú až to takej úrovne, že pri veľmi intenzívnej bolesti stráca schopnosť vidieť na jedno (pravé) oko, čo je u neho tlmené antiepileptikami a analgetikami a taktiež antidepresívnymi liekmi. Je intenzívne liečený neurológom a pre psychickú pouúrazovú traumu a poruchy pamäti a reči aj psychológom. Je tiež držiteľom vodičského oprávnenia, v súčasnosti, vzhľadom k jeho imobilite, a imobilite jeho manželky, má povolené riadiť motorové vozidlo na krátke vzdialenosti, najviac 2 hodiny denne. Žalovaný I. mu tak odmietol vyplatiť náhradu stratenej mzdy počas liečenia následkov úrazu, náklady na liečenie, náhrady strateného chrupu, náhrady na ortopedické pomôcky. Taktiež mu odmietol nahradiť doplatok do plnej hrubej mzdy, aj po niekoľkonásobnom pokuse o mimosúdne vyrovnanie, aj keď zdravotné problémy sa začali až po nehode v roku 1994, v roku 1996 nebolo diagnostikované žiadne iné degeneratívne ochorenie okrem zhoršujúcich sa trvalých následkov, na Neurologickom oddelení ZNsP v Bratislave, primárom H. A. L. M., a na Diagnostickom oddelení Dérerovej NsP na Kramároch. Ďalej v dôsledku novej zdravotnej reformy, nebude mať prostriedky na liečenie trvalých následkov po úraze v roku 1994. Poukazuje na rozsiahle a závažné poranenia, ktoré mu spôsobili 20-dňové bezvedomie, dlhodobú liečbu, viacnásobne operácie životne dôležitých orgánov v roku 1994, 1995, 2001 a 2002. S poukazom na vyhlášku č. 423/1991 Zb., nakoľko ho nebolo možné odškodniť v zmysle ust. § 3, nakoľko nebolo nájdené vozidlo a pátranie sa dňa 28.02.2003, s prihladením na ust. § 8 a ust. § 3 ods. 3, žalobca žalobou požadoval náhradu straty na zárobku od doby, od ktorej je na invalidnom dôchodku, t. j. od júla 2000. Jeho priemerná hrubá mzda by celkovo bola vo výške 1.067.415,- Sk, k 01.01.2005. Od počiatku poberania dôchodku dostal celkovú sumu 391.325,- Sk a rozdiel medzi invalidným dôchodkom a plnou hrubou mzdou tak činí celkovo sumu 676.090,- Sk. Ďalej si žalobca uplatňoval nárok na náhradu straty na zárobku v dobe liečby, t. j. od októbra 1994 do roku 1995 v sume 18.843,- Sk a na náhradu straty na zárobku

pri kúpeľných liečbach a počas hospitalizácií pri liečení trvalých následkov po úraze v sume 69.099,- Sk, celkovo teda nárok na náhradu straty na zárobku 87.942,- Sk. V súčasnosti by hrubá priemerná mzda u neho bola 23.837,- Sk a invalidný dôchodok činí 8.300,- Sk, a teda rozdiel medzi dôchodkom a priemerným hrubým zárobkom mesačne činí sumu 15.537,- Sk. Ďalej vzhľadom k závažnosti poranení, z dôvodu zmeny zákona o zdravotnej starostlivosti a zhoršujúcemu sa zdravotnému stavu žalobca žiadal po žalovanom I. uhradiť mu aj jednu kúpeľnú liečbu, t. j. stravu, ubytovanie a 4 procedúry denne po dobu 28 dní, každý rok, v kúpeľoch navrhnutých ošetrojúcim odborným lekárom pre neho, a pre ďalšiu osobu ako doprovod stravu a ubytovanie po dobu jeho liečby, z dôvodu že je posúdený ako osoba z ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Náhrada kúpeľnej liečby je nutná, pretože žiadosti v zdravotných poisťovniach je mnoho a on sa môže dostať na ďalšiu kúpeľnú liečbu podľa zákona iba raz za dva roky, ale v skutočnosti, nakoľko žiadosti prevyšujú možnosti poisťovní tak aj po dlhšej dobe.

3. Žalovaný sa k doručenej žalobe vyjadril podaním zo dňa 20.12.2005, ktorým s poukazom na to, že uplatnené nároky žalobou sú z rokov 1994 až 1995 a od roku 2000, vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca doplnil žalobu podaním zo dňa 02.01.2006 doručeným súdu dňa 04.01.2006, ktorým z opatrnosti rozšíril okruh subjektov na strane žalovaného o žalovaného II. s tým, že na žalovaného II. v zmysle ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. prešli práva a povinnosti žalovaného I. vzniknuté zo zákonného poistenia. V ďalšom žalobca špecifikoval žalované nároky nasledovne:

a) že si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku v sume Sk 18.843,- Sk, čo predstavuje stratu na zárobku v brutto vyjadrení za dobu práceneschopnosti, ktorá trvala od úrazu, t. j. odo dňa 26.10.1994 do 14.08.1995, pri priemernom hrubom zárobku vo výške 56.244,- Sk a vyplatených nemocenských dávkach v sume 37.401,- Sk (teda rozdiel 56.244,- Sk - 37.401,- Sk = 18.843,- Sk),

b) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorá trvala v období od 22.01.1996 do 08.02.1996, v sume 271,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 3.946,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 3.675,- Sk,

c) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorá trvala v období od 10.04.1996 do 21.05.1996, v sume 3.060,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 9.660,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 6.600,- Sk,

d) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorá trvala v období od 12.08.1997 do 15.09.1997, v sume 3.959,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 10.559,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 6.600,- Sk,

e) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorá trvala v období od 06.07.1998 do 02.08.1998, v sume 4.021,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 10.135,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 6.114,- Sk,

f) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti, ktorá trvala v období od 01.07.1999 do 28.07.1999, v sume 4.190,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 10.304,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 4.190,- Sk,

g) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku v čase liečenia trvalých následkov počas hospitalizácie od 18.10.1999 do 05.07.2000, ktorá práceneschopnosť bola v príčinnej súvislosti s úrazom, v ktorom období bol práceneschopný pred priznaním invalidného dôchodku (bol nepretržite PN v súvislosti s následkami úrazu z hľadiska psychického stavu a poúrazovej epilepsie), a to v sume 53.598,- Sk, ako rozdielu medzi jeho priemerným hrubým zárobkom v sume 112.374,- Sk a jemu vyplatenými nemocenskými dávkami v sume 58.776,- Sk,

h) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite, nakoľko mu bol odo dňa 06.07.2000 priznaný invalidný dôchodok v príčinnej súvislosti s následkami úrazu zo dňa 26.10.1994, a to za obdobie odo dňa 06.07.2000 do podania žaloby (dňa 31.01.2005) v sume 676.090,- Sk (uplatňuje si rozdiel na zárobku z predpokladaného ročného hrubého príjmu, ktorý by dosahoval za roky 2000 až 2005 v prípade, že by v dôsledku úrazu nebol dlhodobo práceneschopný a následne invalidný, vypočítaného bývalým zamestnávateľom Železnice SR, Stredisko informatiky v potvrdení zo dňa 10.08.2004 a zo dňa 24.01.2005, podľa ktorého jeho predpokladaný ročný hrubý príjem za rok 2000 by bol vo výške 202.410,- Sk, za rok 2001 by bol vo výške 208.002,- Sk, za rok 2002 by bol vo výške 247.864,- Sk, za rok 2003 by bol vo výške 250.104,- Sk, za rok 2004 by bol vo výške 260.240,- Sk a za rok 2005 by bol vo výške 23.837,- Sk),

i) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite od podania žaloby (dňa 31.01.2005) mesačne v sume 15.537,- Sk, ktorá predstavuje rozdiel medzi jeho predpokladanou hrubou mesačnou mzdou vo výške 23.837,- Sk a priznaným invalidným dôchodkom vo výške 8.300,- Sk mesačne,

j) ďalej si uplatňuje nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré mu vznikli v dôsledku úrazu na čelusti za zhotovenie protéz a ortéz podľa potvrdenia Železníc SR, Železničná poliklinika Žilina zo dňa 19.02.1998 v sume 670,- Sk a 2.794,- Sk, celkom tak v sume 3.464,- Sk.

5. Žalobca súčasne týmto podaním zobral späť žalobu v časti, ktorou uplatňoval voči žalovanému I. nárok na náhradu za preukázané liečebné výdavky spojené s liečením trvalých následkov úrazu v roku 1994, ďalej ktorou žiadal žalovanému I. uložiť povinnosť uhradiť mu každý rok jednu kúpeľnú liečbu v kúpeľnom zariadení navrhnutom jeho odborným lekárom spolu so stravou a ubytovaním tak pre neho, ako aj doprovod a napokon, ktorou sa domáhal uloženia mu (žalobcovi) povinnosti každoročne žalovanému I. preukázať rozdiel medzi hrubou mzdou a invalidným dôchodkom. Žalobca tak žiadal na základe jeho žaloby uložiť žalovanému I. alternatívne žalovanému II. povinnosť zaplatiť mu celkovo sumu 767.496,- Sk, ďalej platiť mu náhradu za stratu na zárobku mesačne v sume 15.537,- Sk od podania žaloby (31.01.2005) so zročnosťou do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca a napokon nahradiť mu trovy konania.

6. Súd uznesením č. k. 6C/15/2005-88 zo dňa 20.06.2006 pripustil vstup ďalšieho subjektu na strane žalovaného, a to žalovaného II. (v zmysle ust. § 92 ods. 1 O.s.p.) a súčasne konanie o žalobe v časti, ktorou si žalobca uplatňoval voči žalovanému I. nárok na náhradu za preukázané liečebné výdavky spojené s liečením trvalých následkov úrazu v roku 1994, ďalej ktorou žiadal žalovanému I. uložiť povinnosť uhradiť mu každý rok jednu kúpeľnú liečbu v kúpeľnom zariadení navrhnutom jeho odborným lekárom spolu so stravou a ubytovaním tak pre neho, ako aj doprovod a napokon, ktorou sa domáhal uloženia mu (žalobcovi) povinnosti každoročne žalovanému I. preukázať rozdiel medzi hrubou mzdou a invalidným dôchodkom, na základe späťvzatia žaloby v tejto časti, v zmysle ust. § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. V tomto uznesení súčasne rozhodol, že o trovách zastavenej časti konania rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

7. Žalovaní I. a II. (žalovaný II. v zmysle ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. žalovaným I.) sa k žalobe a jej doplneniu - podaniu žalobcu zo dňa 02.01.2006, vyjadrili podaním zo dňa 22.03.2007. S poukazom na to, že žalobca si uplatňuje svoj nárok z titulu zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z dôvodu dopravnej nehody zo dňa 26.10.1994, žalovaný I. namietal, že nie je v predmetnom spore pasívne vecne legitimovaný, pričom túto svoju námietku odôvodnil s odkazom na ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z., v zmysle ktorého práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s. vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú dňom 01.01.2002 na žalovaného II. Z tohto dôvodu tak žalovaný I. žiadal žalobu voči nemu bez ďalšieho zamietnuť v celom rozsahu. Žalovaný II. s poukazom na to, že žalobca o neho (žalovaného II.) rozšíril okruh subjektov na strane žalovaného až podaním doručeným súdu dňa 04.01.2006 a ďalej na uplynutie 3-ročnej premĺčacej doby, ktorá začala plynúť podľa ust. § 104 Občianskeho zákonníka za rok po poistnej udalosti, v tomto prípade po roku, od kedy sa prejavili u žalobcu následky úrazu, vzniesol námietku premĺčania všetkých žalobcom žalovaných nárokov uplatnených za obdobie do 31.12.2001, t. j. nárokov na náhradu za stratu na zárobku počas PN vo výške 87.942,- Sk, na náhradu nákladov spojených s liečením vo výške 3.464,- Sk a na náhradu za stratu na zárobku po skončení PN do dňa 31.12.2001. Nepremĺčaným tak ostáva časť nároku na náhradu straty na zárobku po skončení PN od 01.01.2002 vo výške 203.700,- Sk. Súčasne žalovaný II. namietal nesprávny výpočet požadovanej náhrady za stratu na zárobku po skončení PN od podania žaloby vo výške 15.537,- Sk, pričom podľa jeho názoru by mala mesačná náhrada za stratu na zárobku po skončení PN v tomto období predstavovať len sumu 6.904,- Sk.

8. Žalobca na pojednávaní dňa 13.10.2008 zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 3.464,- Sk zodpovedajúcej nároku na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré mu vznikli v dôsledku úrazu na čelusti za zhotovenie protéz a ortéz, späť.

9. Žalovaní I. a II. na pojednávaní dňa 13.10.2008 namietali, že žalobca nepreukázal, že priznanie invalidity u neho je výlučne dôsledkom jeho úrazu zo dňa 26.10.1994.

Žalobca v podaní zo dňa 01.12.2008 doručenom súdu dňa 02.12.2008 uviedol, že nárok na náhradu za stratu na zárobku od priznania invalidného dôchodku, t. j. odo dňa 06.07.2000 si uplatňuje v rozdiel medzi jeho priemerným zárobkom pred poškodením zdravia a priznaným invalidným dôchodkom (po zmene právnej úpravy úrazovú rentu):

- a) za obdobie od 06.07.2000 do 05.07.2001 v sume 78.600,- Sk,
- b) za obdobie od 06.07.2001 do 31.07.2001 v sume 3.956,70 Sk,
- c) za obdobie od 01.08.2001 do 30.09.2001 v sume 9.435,- Sk,
- d) za obdobie od 01.10.2001 do 31.12.2001 v sume 14.697,- Sk,
- e) za obdobie od 01.01.2002 do 30.03.2002 v sume 14.697,- Sk,
- f) za obdobie od 01.04.2002 do 30.06.2002 v sume 20.829,- Sk,
- g) za obdobie od 01.07.2002 do 30.09.2002 v sume 19.788,- Sk,
- h) za obdobie od 01.10.2002 do 30.06.2003 v sume 69.606,- Sk,

- i) za obdobie od 01.07.2003 do 30.09.2003 v sume 21.891,- Sk,
- j) za obdobie od 01.10.2003 do 31.01.2004 v sume 34.772,- Sk,
- k) za obdobie od 01.02.2004 do 31.12.2004 v sume 92.224,- Sk,
- l) za obdobie od 01.01.2005 do 30.06.2005 v sume 54.096,- Sk,
- m) za obdobie od 01.07.2005 do 31.12.2005 v sume 58.884,- Sk,
- n) za obdobie od 01.01.2006 do 31.12.2006 v sume 117.768,- Sk,
- o) za obdobie od 01.01.2007 do 31.12.2007 v sume 117.768,- Sk,
- p) za obdobie od 01.01.2008 do 30.11.2008 v sume 107.954,- Sk a
- q) za obdobie od 01.12.2008 si uplatňuje mesačnú úrazovú rentu vo výške 9.814,- Sk.

10. Žalobca podaním zo dňa 09.12.2008 doručeným súdu dňa 10.12.2008 žiadal súd, aby pripustil zmenu žaloby spočívajúcej v tom, že si uplatňuje titulom náhrady za stratu na zárobku počas práceneschopnosti miesto sumy 69.099,- Sk zaplatenie sumy 87.942,- Sk, titulom straty na zárobku po skončení práceneschopnosti za obdobie od 06.07.2000 do 30.11.2008 sumu 836.965,70 Sk a napokon titulom mesačnej úrazovej renty počnúc dňom 01.12.2008 sumu 9.814,- Sk mesačne. Žalobca tak žiadal, aby súd zaviazal rozsudkom žalovaného I. alternatívne žalovaného II. zaplatiť mu celkovo sumu 924.907,70 Sk, ďalej platiť mu náhradu za stratu na zárobku - úrazovú rentu mesačne v sume 9.814,- Sk odo dňa 01.12.2008 so zročnosťou do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca a napokon nahradiť mu trovy konania.

11. Súd uznesením č. k. 6C/15/2005-131 zo dňa 19.01.2009 v zmysle ust. § 96 ods. 1 O.s.p. konanie o žalobe v časti o zaplatenie sumy 114,98 eur (3.464,- Sk), zodpovedajúcej nároku na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré mu vznikli v dôsledku úrazu na čelusti za zhotovenie protéz a ortéz, na základe späťvzatia žaloby v tejto časti žalobcom na pojednávaní dňa 13.10.2008 za súčasného súhlasu žalovaných I. a II. vyjadreného v podaní zo dňa 22.12.2008 zastavil. V tomto uznesení súčasne rozhodol, že o trovách zastavenej časti konania rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

12. Súd v ďalšom uznesení č. k. 6C/15/2005-125 zo dňa 16.12.2008 pripustil zmenu žaloby v zmysle podania žalobcu zo dňa 09.12.2008 (uvedeného v odseku č. 10 odôvodnenia tohto rozsudku).

13. Žalobca podaním zo dňa 26.05.2014 doručeným súdu dňa 27.05.2014 a upraveným ústne do zápisnice na pojednávaní dňa 27.05.2014 zobral žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti v sume 2.919,14 eur (87.942,- Sk) a časti uplatneného nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti pri priznaní invalidity za obdobie od 06.07.2000 do 31.12.2001 v celkovej sume 932,37 eur (28.088,70 Sk), t. j. v časti o zaplatenie celkovej sumy 3.851,51 eur späť.

14. Žalovaní I. a II. ústne do zápisnice o pojednávaní dňa 27.05.2014 vyjadrili svoj súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby podľa podania žalobcu zo dňa 26.05.2014 doručeného súdu dňa 27.05.2014 a upraveného ústne do zápisnice na pojednávaní dňa 27.05.2014, t. j. s čiastočným späťvzatím žaloby o zaplatenie sumy 3.851,51 eur.

15. Súd uznesením č. k. 6C/15/2005-499 vyhláseným na pojednávaní dňa 27.05.2014 v zmysle ust. § 96 ods. 1 O.s.p. konanie o žalobe v časti uplatneného nároku na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti v sume 2.919,14 eur (87.942,- Sk) a časti uplatneného nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti pri priznaní invalidity za obdobie od 06.07.2001 do 31.12.2001 v celkovej sume 932,37 eur (28.088,70 Sk), t. j. v časti o zaplatenie celkovej sumy 3.851,51 eur, zastavil. V tomto uznesení súčasne rozhodol, že o trovách zastavenej časti konania rozhodne v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

16. Súd vec prejednal na pojednávaniach v dňoch 13.10.2008, 09.07.2010, 27.01.2012, 11.06.2013, 27.05.2014, 19.09.2014 a napokon 31.10.2017, pričom na tomto pojednávaní vyhlásil verejne tento rozsudok.

17. Žalobca zotrval na svojej zásadnej skutkovej argumentácii uvedenej vo vyššie spomenutých podaniach po celý čas konania.

18. Žalovaní rovnako zotrvali na svojej skutkovej argumentácii uvedenej vo vyjadreniach k žalobe, pričom počas konania namietali príčinnú súvislosť medzi poškodením zdravia, ktoré utrpel žalobca pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 a priznaním invalidity.

19. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nasledovným skutkovým zisteniam, pričom pokiaľ ide o posúdenie preukázania skutočností, na ktorých posúdenie sú potrebné odborné znalosti vychádzal z ďalej uvedených znaleckých posudkov. Pokiaľ ide o stranami sporu produkované dôkazy, ktoré nebudú zmienené v odôvodnení tohto rozsudku, súd považuje za potrebné uviesť, že akékoľvek prípadné skutkové zistenia z nich vyplývajúce by nemohli nič zmeniť na dôvodoch tohto rozsudku, ktorým bola

žaloba žalobcu v časti, na ktorej napokon zotrval, zamietnutá z dôvodov uvedených nižšie v odôvodnení tohto rozsudku.

20. Uznesením policajta Mestského veliteľstva PZ SR, Správy dopravnej polície Košice ČTS: PZ-185/DP-94 zo dňa 23.12.1994 bola podľa ust. § 159 ods. 4 trestného poriadku vec trestného činu ublíženia na zdraví podľa ust. § 224 ods. 1 a trestného činu neposkytnutia pomoci podľa ust. § 208 Trestného zákona žalobcovi, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode v F. na X. F. dňa 26.10.1994 o 17.00 hod, uložená, nakoľko sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce začať trestné stíhanie. V odôvodnení uznesenia sa udáva, že dňa 26.10.1994 o 17.00 hod došlo v F. na X. F.J. k dopravnej nehode medzi nezisteným nákladným motorovým vozidlom a chodcom - žalobcom, ktorý pri dopravnej nehode utrpel ťažké zranenie. Šetrením predmetnej dopravnej nehody bolo zistené, že k dopravnej nehode došlo tak, že žalobca menil koleso na motorovom vozidle majiteľa L., ktoré stálo pri pravom okraji vozovky, kde bol zrazený okoloidúcim nákladným motorovým vozidlom, ktoré premávalo po X. F. smerom od ul. C., pričom vodič tohto vozidla po nehode pokračoval v jazde a s vozidlom z miesta nehody odišiel. Nezistený vodič motorového vozidla v danom prípade spáchal trestný čin ublíženia na zdraví podľa ust. § 224 ods. 1 Trestného zákona a trestný čin neposkytnutia pomoci podľa ust. § 207 ods. 1 Trestného zákona. Za účelom zistenia motorového vozidla a vodiča, ktorý dopravnú nehodu spôsobil bol vypočutý svedok dopravnej nehody p. L., po motorovom vozidle a jeho vodičovi bolo vyhlásené pátranie. Ďalej boli vykonané preverky v stavebných a prepravných podnikoch za účelom typovania motorového vozidla, ktoré mohlo dopravnú nehodu spôsobiť a jeho vodiča. Svedok dopravnej nehody p. L., uviedol, že sa jedná o nákladné motorové vozidlo továrenskej značky Avia, valník, modrej farby, ktorého ŠPZ uviesť nevie. Ďalších svedkov dopravnej nehody sa zistiť nepodarilo. Vykonanými opatreniami sa nepodarilo zistiť ďalšie skutočnosti smerujúce k zisteniu motorového vozidla a vodiča, ktorý dopravnú nehodu spôsobil. Vzhľadom na to, že vykonané opatrenia nevedli k zisteniu motorového vozidla a vodiča, ktorý dopravnú nehodu spôsobil, bolo potrebné vo veci rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

21. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina č. XXX-XXX-XXXX/XXXX zo dňa 31.05.2000 bol žalobca uznaný invalidným podľa ust. § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/1994 Z. z. odo dňa 19.05.2000 s odôvodnením, že pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

22. V zápisnici o rokovaní Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia zo dňa 31.05.2000, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o invalidite, resp. čiastočnej invalidite na podnet konzultácie zo dňa 19.05.2000 sa medzi iným v posudkovom závere udáva, že žalobca má tremor pravej ruky, kymácanie oboch horných končatín, pokles vpravo, potom obojstranne, chôdzu spasticko-paretickú; RTG pľúc: pľúcny parenchým bez čerstvých ložiskových a infiltr. zmien, bránice klenuté, bráničné uhly voľné, tieň srdca priečne uložený, naznačene rozšírený doprava, MO v norme; psychiatrické vyšetrenie: deteriorácia intelektových funkcií, organická degradácia a afekt. labilita, lakrimozita, poruchy dynamické a riadiaceho elementu myslenia v rámci organicity, zvýšená anxiózna tenzia so záverom: progresia organicity, nepriaznivá prognóza; psychologické vyšetrenie: pretrvávajúca výrazne znížená úroveň výkonnostnej i osobnostnej dynamiky vo vzťahu k aktívnemu pracovnému procesu, aktuálna výkonnosť potvrdzuje postupujúci proces deteriorácie pracovných schopností, najmä kognitívnych procesoch mierneho stupňa s negatívnou prognózou. Diagnóza: degeneratívne ochorenie CNS familiárne - M. Strumpell Lorain v progresii, paraparéza spastická dolných končatín, organická porucha osobnosti v progresii, stp. kraniocerebrálnych poranení, po evak. subdur. Hematómu - 1994, poúrazová resekcia stenosis trachey; Posudok: 30 ročný pacient s degeneratívnym ochorením CNS v progresii, so spastickou paraparézou dolných končatín, organický psychosyndróm v progresii, zostávajúci pracovný potenciál je redukovaný na úrovni invalidity.

23. Súdom ustanovený znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia H.. F. S. v záveroch svojho znaleckého posudku č.19/2009 uviedol, že ani jedno z utrpených zranení pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 neopravňuje k priznaniu invalidity a tiež ani jej priznanie nepodmienili následky týchto utrpených zranení. Príčinou priznania invalidity bol celkový zlý stav - zníženie mentálnej výkonnosti a telesné poškodenie - ochrnutia rôznych svalových skupín pri degeneratívnom dedičnom ochorení centrálnej nervovej sústavy, ktoré prebieha nezávisle a jeho priebeh je neodhadnuteľný.

24. Ďalší súdom ustanovený znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia H.. R. F. v záveroch svojho znaleckého posudku č. 18/2011 zo dňa 08.08.2011 uviedol, že je nutné zdôrazniť, že diagnostika hereditárneho ochorenia tohto typu je extrémne náročná a vykonáva sa zbežne tzv. per exclusionem, to znamená po vylúčení iných príčin. Už to samo o sebe svedčí, že neexistuje jednoznačne klinický nález, laboratórny ukazovateľ a ani špeciálne vyšetrenie, ktoré určí toto ochorenie s úplnou istotou. Priebeh ochorenia je značne variabilný. Aj z tohto dôvodu ustanovený znalec H.. R. F. oslovil

znalca z odvetvia neurológia (neskôr ustanovenú znalkyňu H.. G. V., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológia). Aj napriek pochybnostiam o diagnostike prizvaný znalec z odvetvia neurológia dal jednoznačnú odpoveď, že žalobca netrpí ochorením Strumpell Lorrain. Znalec H.. R. F. v ďalšom uviedol, že z traumatologického hľadiska však nie je možné, aby u pacienta po asymptomatickom intervale, (to znamená s negatívnym neurologickým nálezom) došlo s odstupom 4 rokov po úraze k zhoršeniu ťažkostí a k progresii neurologického stavu až k popisovanej spastickej paraparéze, vylučuje to patofyziologický priebeh hojenia zakrvácania do mozgu - v roku 1996 je v dokumentácii popisovaný negatívny nález na mozgu a neurologicky len minimálny nález, aj ten skôr v zmysle radikulárnej symptomatológie, ktorá nemá súvis s mozgom, ale miechou a jej koreňovými nervami. Teda pokiaľ dochádzalo k zhoršeniu fyzikálneho nálezu u žalobcu, s istotou môže tvrdiť, že zhoršenie tak radiálneho rozsahu nemá súvis s úrazom hlavy v roku 1994. Znalec súčasne uviedol, že z lekárskeho hľadiska rieši tri základné nálezy: 1. ľahká pretrvávajúca hemiparéza vpravo (ľahké ochrnutie pravej hornej i dolnej končatiny), 2. spastická paraparéza (kŕčovitité ochrnutie dolných končatín) a 3. psychické zmeny. K nálezu ad 1. znalec uviedol, že táto paréza pretrváva do času vypracovania posudku, ide o oslabenie pravých končatín - hornej i dolnej, vzhľadom k tomu, že ide len o veľmi jemný a ľahký deficit, vo všeobecnosti zodpovedá pourazovému následku za predpokladu mikrorezídií v hojacom procese po zakrvácaní do ľavej hemisféry, túto mienku podporuje i EEG nález ložiskovej abnormality v danej lokalite. Preto uznáva hemiparézu vpravo ako možný pourazový následok, ide o veľmi ľahký stupeň poškodenia, ktorý môže byť pri vyšetrení za určitých okolností prehliadnuteľný v plnom rozsahu - spomínané záznamy rokov 1994 až 1998 sú s patologickým nálezom na pravej dolnej končatine, môžu byť pri ľahkom stupni poškodenia výrazom hemiparézy vpravo. K nálezu ad 2. znalec uviedol, že spastická paraparéza sa jednoznačne vyvíja až v roku 1998, pri hereditárnej záťaži, klinických prejavoch a neurologických diagnostických rozpakoch - vo všeobecnosti - čo udáva aj na základe neurologickej anamnézy - kde je rozpor vyšetrení v priebehu doby od roku 1994 (upozorňuje na záver hospitalizácie v Železničnej nemocnici a na závery jednotlivých neurológov, ktoré neponúkajú jednoznačný status), je podľa jeho úsudku táto paraparéza symptómom, ktorý nemá súvis s úrazom - nesvedčí pre to klinický priebeh, nesvedčí pre to ani paraklinické vyšetrenie - CT, či EEG. Znalec tak neuznal spastickú paraparézu ako následok úrazu. Výskyt tejto spastickej paraparézy z hľadiska etiológie nie je možné z jeho hľadiska zhodnotiť a určiť, ale môže sa jednoznačne vyjadriť, že nejde o pourazový stav z roku 1994. K nálezu ad 3. znalec uviedol, že psychické zmeny - rok po kraniotraume nachádza vyšetrenie psychológom s diskrétnymi pourazovými organickými ukazovateľmi, čo svedčí pre určitú psychopatologickú zmenu - najpravdepodobnejšie po úraze, počas ďalších vyšetrení v časovom slede sú známky organicity, teda nenachádza dôvod neuznať psychické zmeny ako pourazový následok. Samozrejme s časovým odstupom dochádza k deteriorácii týchto psychických zmien, ale už aj na úkor iných ako postraumatických zmien vyplývajúcich z vplyvu spoločnosti a diania v okolí žalobcu. K položenej otázke, či príčinou uznania žalobcu za invalidného boli zranenia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, znalec uviedol, že hlavnou, ale nie výlučnou príčinou uznania žalobcu za invalidného boli zmeny pri Strumpell Lorrain diagnóze, ktoré posudkový lekár uvádza ako jednu z prvých diagnóz, svojou závažnosťou najhlavnejšiu. Ostatné zmeny ako sú hraničná hemiparéza a psychické zmeny sú súčasťou posudzovania invalidity, ale tieto diagnózy ovplyvnili hodnotiaci posudok len minimálne. Ďalej znalec v závere zhodnotil, že ochorenie, ktoré najviac ovplyvnilo posudzovania invalidity a ktoré nesúvisí s predmetnou dopravnou nehodou je spastická paraparéza pre neho nejasnej etiológie (vyučuje však jej súvis s úrazom), pričom percentuálne ovplyvnenie spastickej paraparézy na celkové hodnotenie stavu - orientačne - 80 %; tento klinický nález najviac ovplyvňuje mobilitu žalobcu, sebaobslužnosť a sociálne zaradenie. Organický psychosyndróm a reziduálny nález na pravých končatinách ovplyvňuje hodnotenie asi v miere 10 až 20 %. Napokon znalec konštatoval, že spastická paraparéza akejkoľvek etiológie vyvoláva zníženie telesnej výkonnosti, mobility a je aj spúšťačom mentálnych zmien. V danom prípade je pourazový následok minimálny a z prevažnej časti na celkovom stave sa uplatňuje práve táto spastická paraparéza. Pokiaľ by u žalobcu nedošlo v roku 1998 k zhoršeniu neurologického nálezu, pri danom úraze hlavy a jeho pooperačnom a ďalšom priebehu by nedosiahol žalobca takej mentálnej i fyzickej regresie. Teda primeraným nálezom po tomto úraze hlavy, a to so zhodnotením celého jeho priebehu je len hraničná hemiparéza vpravo a organický syndróm ľahkého stupňa, ktoré s určitosťou neovplyvnili celkový mentálny a fyzický stav do súčasnej miery.

25. Súdom ustanovená znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológia H.. G. V. v závere ňou podaného znaleckého posudku č. 2/2012 zo dňa 01.02.2013 konštatovala, že u navrhovateľa nie sú prítomné prejavy ochorenia Strumpell - Erb - Lorrain. Na otázku aké sú z neurologického hľadiska u žalobcu prejavy úrazu zo dňa 26.10.1994 a súčasne aký je podiel následkov tohto úrazu na celkovej invalidite žalobcu znalkyňa uviedla, že z neurologického hľadiska je toho času prítomný len drobný

ložiskový nález vpravo, t. j. veľmi diskkrétne oslabnutie pravých končatín so zníženou citlivosťou pre bolestivý a dotykový podnet. Podiel následkov na invalidite, čo sa týka ľahkého oslabnutia pravých končatín je 10 % maximálne 20 %. Pri úraze hlavy, ako ho utrpel žalobca dňa 26.10.1994, nemôže z neurologického hľadiska dôjsť k postupnej degenerácii mozgových centier, k poruche mozgových centier dochádza na začiatku úrazu. K zhoršeniu mobility žalobcu v dôsledku jeho úrazu dňa 26.10.1994 nedošlo. Neurologické ochorenia, na základe ktorých bol priznaný žalobcovi v roku 2000 invalidný dôchodok, nie sú následkom zranení mozgu, ktoré utrpel žalobca pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. Pokiaľ ide o ľahkú hemiparézu (ľahký deficit na pravých končatinách) u žalobcu, táto môže byť v dôsledku mikrorezídií po hojacom sa procese po zakrvácaní do ľavej mozgovej hemisféry poúrazovej etiológie, avšak nie je dôvodom pre plnú a ani čiastočnú invaliditu žalobcu. Podiel následkov na invalidite, čo sa týka ľahkého oslabnutia pravých končatín, je 10 % maximálne 20 %. Takýto nález žalobcu neobmedzuje v bežnom aktívnom živote.

26. V písomnom vyjadrení k námietkam žalobcu voči ňou podanému znaleckému posudku, sa znalkyňa H.. G. V. vyjadrila, že diagnóza poúrazovej epilepsie ku dňu vypracovania ňou podaného znaleckého posudku potvrdená nebola.

27. Súdom ustanovená znalecká organizácia forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o. odpovedala na otázky položené jej v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania č. k. 6C/15/2005-531 zo dňa 10.12.2015 v závere znaleckého posudku č. 182/2017 zo dňa 31.05.2017. V tomto uviedla na otázku, či sa u žalobcu prejavili po úraze dňa 26.10.1994 ochorenia, pre ktoré bol uznaný Posudkovou komisiou Sociálnej poisťovne dňa 31.05.2000 za plne invalidného, ak sa takéto ochorenia u neho prejavili, či tieto ochorenia sú v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý utrpel dňa 26.10.1994 a kedy sa tieto ochorenia prejavili a na základe akých okolností; či je možné, aby sa uvedené ochorenia prejavili u neho s odstupom niekoľkých rokov od úrazu ako následok tohto úrazu a ak áno, aké skutočnosti mali vplyv na to, že sa tieto ochorenia prejavili u žalobcu až s odstupom času, znalecká organizácia uviedla, že u žalobcu sa s odstupom času, teda po 4 rokoch, začalo klinicky prejavovať ochorenie spastickej paraparézy, pričom prvé ťažkosti boli prítomné už vo veku 17 rokov (1986). Spastická paraparéza nie je v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý žalobca utrpel dňa 26.10.1994. Jedná sa o ochorenie, ktoré sa klinicky prejavovalo v priebehu niekoľkých rokov. Z forenzne-medicínskeho hľadiska nie je možné, aby sa úraz hlavy s prechodnou hemiparézou pravostranných končatín, ktorý odoznel po evakuácii hematómu, po niekoľkých rokoch - pri negatívnom CT náleze na mozgu - znovu objavil. V správe posudkovej komisie zo dňa 31.5.2000 je uvádzaná aj diagnóza F07 (organické psychické poruchy), rovnako tak nie je možné, aby sa tieto klinicky prejavili s časovým odstupom niekoľkých rokov od úrazu (po bezpríznakovom období). Ďalej znalecká organizácia konštatovala, že u žalobcu nie sú prítomné žiadne ochorenia, ktoré by mali súvis s prekonaným úrazom zo dňa 26.10.1994, a z dôvodu ktorých by mohol byť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, spôsobený týmito ochoreniami, uznaný za invalidného, resp. čiastočne invalidného. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav žalobcu vedúci k jeho invalidite jednoznačne primárne vyplýva zo základného ochorenia - spastickej paraparézy dolných končatín, ktorá ho výrazne limituje v hybnosti, mobilite, aktivitách a spôsobuje mu neustále bolesti v celej chrbtici, nakoľko vznikajú reflexné kontraktúry svalstva celej chrbtice. Znalecká organizácia sa vyjadrila aj k záverom predchádzajúcich súdom ustanovených znalcov, pričom k záverom znaleckého posudku H.. F. S. č. 19/2009 nemala žiadne pripomienky. Pokiaľ ide o otázky položené znalcovi H.. R. F., k týmto znalecká organizácia zaujala nasledovné závery. Diagnózy, pre ktoré bol navrhovateľ uznaný za plne invalidného (G73 a F07) nie sú v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý navrhovateľ utrpel dňa 26.10.1994. Nie je možné, aby sa uvedené diagnózy prejavili u navrhovateľa s odstupom niekoľkých rokov od úrazu ako následok úrazu zo dňa 26.10.1994. Príčinou uznania navrhovateľa za invalidného neboli zranenia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. Pokiaľ ide o otázky položené znalkyni H.. G. V., k týmto znalecká organizácia zaujala nasledovné závery. Diagnóza Strumpell-Erb-Lorrain je dedičné neurodegeneratívne ochorenie centrálného nervového systému, ktoré má komplikovanú (10%) a nekomplikovanú formu. Predpokladaná doba prežitia u pacientov s nekomplikovanou formou je nezmenená v porovnaní so zdravou populáciou. U komplikovanej formy sa k dobe prežitia nemožno všeobecne vyjadriť z dôvodu rôznej individuálnej symptomatológie. Nekomplikovaná forma sa môže prejavovať v akomkoľvek veku od detstva do 8. dekády, najčastejšie však v druhej až štvrtej dekáde života. Interfamiliárne (rodinné) rozdiely začiatku ochorenia sú jedným z ukazovateľov ako klinickej, tak aj genetickej heterogenity (odlišnosti). Prejavom nekomplikovaného Strumpell Lorrain je neurologický deficit (nedostatok) limitovaný na progredujúcu (postupujúcu) spastickú paraparézu dolných končatín (oslabenie dolných končatín, sťažaná chôdza), neurogénny močový mechúr - nutkavé močenie, občas porušená vibračná citlivosť na nohách. Najbežnejšou manifestáciou nekomplikovanej formy je porucha

chôdze, ktorú si všimne sám pacient, či jeho príbuzní. Časté bývajú pocity stuhnutosti dolných končatín, v noci sa môžu objaviť krampy - kŕče v lýtkových svaloch. Ku zhoršeniu spasticity dolných končatín, a tým aj chôdze niekedy dochádza v priebehu zimných mesiacov vplyvom chladného počasia. Dôležitým diagnostickým kritériom je negatívny nález pri vyšetrení mozgových nervov a neprítomnosť postihnutosť horných končatín. Komplikované formy sú okrem postupujúcej spastickej paraparézy asociované (združené) s ďalšími neurologickými abnormalitami, ktoré nemožno prisúdiť inému ochoreniu ako sú poruchy funkcie očného nervu, poškodenie sietnice, šedý zákal, hluchota, tremor na končatinách, periférne neuropatie, mentálna retardácia, epilepsia, kožné choroby. Choroba Strumpell-(Erb)-Lorrain je uvádzaná pod názvom hereditárna spastická paraparéza. Je považovaná za diagnózu per exclusionem - teda stanovuje sa postupným vylúčením všetkých možných príčin ochorenia. U pacientov so spastickou paraparézou je nutné vylúčiť liečiteľné ochorenie ako je nedostatok vitamínu B alebo vitamínu E, roztrúsenú sklerózu mozgovú, amyotrofickú laterálnu sklerózu, neurosyfilis, HIV. Z pozície neurológa je možné stanoviť diagnózu Strumpell Lorrain na základe klinických príznakov a neurologického vyšetrenia s ohľadom na vysoko pozitívnu rodinnú anamnézu. U žalobcu sú prítomné prejavy diagnózy Strumpell Lorrain. Na základe aktuálneho neurologického vyšetrenia znalecká organizácia konštatuje spastickú paraparézu - teda poruchu chôdze, sťaženie chôdzu, chôdzu po špičkách, zakopávanie, skrátene achilove šľachy, zdvihnutú priečnu klenbu nohy, poruchy hĺbkovej citlivosti na dolných končatinách, pozitívne spastické prejavy na dolných končatinách - Babinski obojstranne, pritom hlavové nervy horné končatiny sú bez deficitu, bez hemiparézy. Na celkovej invalidite sa podieľa vo vysokej miere základné degeneratívne ochorenie Strumpell Lorrain, pričom prvé prejavy začal mať v adolescencii a postupom veku došlo k plnej manifestácii ochorenia. Prekonaný úraz hlavy nemá žiadnu súvislosť s týmto ochorením, žalobca sa po deviatich mesiacoch cítil dobre a chcel nastúpiť do zamestnania, neurologický nález bol v norme. Príčinou spastickej paraparézy žalobcu je degenerácia nervových zakončení a vysoko pravdepodobne vznikla na genetickom podklade a jednoznačne nie je úrazového charakteru. Ďalej znalecká organizácia uviedla, že pri predmetnom úraze zo dňa 26.10.1994 bol žalobca zrazený autom, nakoľko pod lebkou v ľavej spánkovej oblasti sa hromadila krvná zrazenina z prasknutých ciev a utláčala mozgové tkanivo, bolo nutné ju chirurgicky odstrániť, čo sa aj udialo systémom návrtu. Došlo k útlaku centier vľavo, čo spôsobilo prechodnú slabosť pravostranných končatín. Po uvoľnení tlaku na mozgu sa stav upravil, v prepúšťacej správe z hospitalizácie od 26.10.1994 do 16.11.1994 je prítomná ľahká hemiparéza vpravo len na pravej hornej končatine. Počas nasledujúcej hospitalizácie na Klinike úrazovej chirurgie v F. neurológ nenachádza žiadny stranový rozdiel na končatinách, žalobca bol bez hemiparézy. V následných neurologických nálezoch už nie je prítomná stranová odlišnosť na končatinách. Teda krvný výron bol ihneď odstránený, mozgové tkanivo poškodené nebolo, nie je dôvod, aby u žalobcu pretrvávala hemiparéza - slabosť pravostranných končatín. Úraz mozgu dňa 26.10.1994 vyvolal u žalobcu prechodnú krátkotrvajúcu hemiparézu pravostranných končatín, ľahké ochrnutie, ktoré sa v priebehu niekoľkých dní úplne upravilo. Nakoľko v súčasnosti nie sú prítomné prejavy hemiparézy pravostranných končatín, podiel následkov prekonaného úrazu hlavy na celkovej invalidite nie je žiadnym spôsobom preukázateľný. Znalecká organizácia predpokladá, že sa jedná o funkčnú hemiparézu, s tendenčným charakterom, aká bola prítomná pri znaleckom vyšetrení dňa 19.10.2016, avšak pri odpútaní pozornosti nie je zjavná stranová odlišnosť medzi končatinami. Hemiparéza nie je indikovaná na uznanie invalidity. U žalobcu bol krvný výron odstránený ihneď, mozgové tkanivo poškodené nebolo, nie je medicínsky dôvod, aby u žalobcu pretrvávala pouúrazová hemiparéza - slabosť pravostranných končatín. Tri roky po prekonanom úraze hlavy sa v zdravotnej dokumentácii nenachádzajú žiadne známky pouúrazového ochrnutia. S veľmi vysokou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou neexistuje príčinná súvislosť medzi úrazom hlavy 26.10.1994 a terajšími ťažkosťami žalobcu. Z neurologického hľadiska teda choroby, ktorými trpí žalobca a na základe, ktorých mu bol priznaný invalidný dôchodok, jednoznačne nie sú následkom zranení (vrátane úrazu mozgu), ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. V stanovisku psychiatra znalca H.. R. F., ako súčasť znaleckého posudku znaleckej organizácie, sa udáva, že aktuálne je žalobca bez známk psychotickej, depresívnej, či úzkostnej poruchy, bez známk demencie, či inej klinicky významnejšej kognitívnej poruchy, bez známk poruchy osobnosti. Aktuálne zistený klinický psychopatologický obraz nie je v príčinnej súvislosti s úrazom zo dňa 26.10.1994. Invalidita konštatovaná dňa 31.05.2000 nie je v príčinnej súvislosti s pouúrazovými (úraz zo dňa 26.10.1994) zmenami duševného stavu. V stanovisku odborného konzultanta znaleckej organizácie H.. H. Č., špecialistu z odvetvia internej medicíny sa udáva, že žalobca z internej stránky trpí na artériovú hypertenziu a prieduškovú astmu, ktoré nesúvisia s jeho úrazom zo dňa 26.10.1994. Priedušková astma sa začala prejavovať cca pred 10 rokmi ako syndróm dráždivého kašľa, potom sa dost' rýchlo zhoršila - pri pľúcnom vyšetrení pre posúdenie invalidity Sociálnou poisťovňou sa uvádza pľúcne vyšetrenie zo dňa 14.01.2008 - spirometria: ťažká reštriktívny ventiláčna porucha,

priedušková astma, stredne ťažká. Táto diagnóza bola vzatá do úvahy pri rozhodovaní o invalidite dňa 26.05.2008. Pri pneumologických vyšetreniach z posledných rokov (napr. H.. G. L. zo dňa 27.09.2010 a zo dňa 27.01.2015) bola okrem ťažkej bronchiálnej astmy zmieňovaná ťažká reštrikčná ventilačná porucha, ktorá bola ex post pripisovaná aj predmetnému úrazu, ale aj prítomnému degeneratívnemu neuromuskulárnemu ochoreniu. Vplyv jednotlivých ochorení na poruchu mechaniky dýchania a výslednú reštrikčnú ventilačnú poruchu nie je možné žiadnym spôsobom kvantifikovať. Nakoľko však pri internom vyšetrení v roku 1998 citované spirometrické vyšetrenie (H.. K. V., dňa 19.05.1998) bolo s normálnym nálezom, nie je žiadny objektívny dôvod predpokladať závažnú poruchu mechaniky dýchania ako následok predchádzajúcej polytraumy. Je vylúčené, že by sa so značným časovým odstupom začali objavovať pôvodne neprítomné následky úrazu.

XX. H.. G. L., pneumológ, podala k stanovisku internistu vo forenznom posudzovaní súvislosti polytraumatizmu s narušenou funkciou dýchacieho ústrojenstva aparátu žalobcu vyjadrenie zo dňa 18.07.2017. Toto vyjadrenie súd posudzoval ako listinný dôkaz podľa ust. § 204 CSP produkovaný žalobcom, keďže v danom prípade nešlo o odborné vyjadrenie vyžiadané súdom podľa ust. § 206 CSP). H.. L. ako ošetrojúci lekár žalobcu vo svojom vyjadrení uviedla, že v znaleckom posudku je citované spirometrické vyšetrenie z roku 1998 realizované pravdepodobne praktickým lekárom (H.. K. V.), ktoré bolo údajne „s normálnym nálezom“. Tento argument sa udáva ako protiargument predpokladanej možnej súvislosti následkov polytraumatizmu s následným ťažkým ARDS so súčasnou poruchou ventilačných funkcií a difúznej kapacity pľúc. K tomuto tvrdeniu H.. L. vyslovila pripomienky: 1. že predmetné funkčné vyšetrenie z roku 1998 nie je k dispozícii; 2. funkčné vyšetrenie pľúc s jeho relevantnou interpretáciou je oprávnený vykonávať a hodnotiť len lekár s príslušným vzdelaním a skúsenosťami v tejto činnosti, ktorý pracuje na certifikovanom kvalitnom prístroji, pravidelne kalibrovanom. Do skupiny týchto odborníkov nepatrí a ani nepatrí praktický lekár a ani internista; 3. Najstaršie spirometrické vyšetrenie vykonané na odbornom pracovisku je k dispozícii z roku 2000 a je pri ňom zachytená extrémne ťažká reštriktívna ventilačná porucha s FVC 27 % náležitej hodnoty; 4. Keďže žalobca 2 roky medzi rokom 1998 (kedy bol citovaný nález „normálnej“ spirometrie) a rokom 2000 neprekonal žiadne ochorenie, ktoré by mohlo takto závažne zhoršiť dychové funkcie, ktoré od tohto dátumu sú opakovane objektivizované na úrovni ťažkej až veľmi ťažkej reštriktívnej ventilačnej poruchy, nie je pravdepodobné, že by v roku 1998 boli „normálne“. V závere lekárskej správy zo dňa 18.07.2017 H.. G. L. udáva: Ťažká reštriktívna ventilačná porucha s redukciou difúznej kapacity pľúc bez výraznejších morfológických zmien v pľúcnom parenchýme, len minimálne ovplyvniteľná liečbou, je s najväčšou pravdepodobnosťou následkom prekonaného závažného ochorenia charakteru respiračného distress syndrómu v období po polytraumatizme. Dôsledkom polytraumatizmu môže byť i trvalé narušená funkcia bránice, ktorá sa podieľa na reštriktívnej ventilačnej poruche (nie však na redukcii difúznej kapacity pľúc). Do príčinnej súvislosti s narušenou funkciou pľúc a dýchacích ciest možno uviesť i sklon k recidivujúcim infekciám dolných dýchacích ciest (bronchopneumónie a bronchitídy) so závažnejším priebehom a chronické neurodegeneratívne ochorenie.

29. Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z nižšie citovaných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

30. Podľa ust. § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

31. Podľa ust. § 427 ods. 1 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

32. Podľa ust. § 427 ods. 2 OZ, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

33. Podľa ust. § 445 OZ, strata na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví, uhradzuje sa peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval.

34. Podľa ust. § 447 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31.07.2004, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite je rozdiel medzi priemerným zárobkom pred poškodením a zárobkom dosahovaným po poškodení s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku.

35. Podľa ust. § 447 OZ v znení zákona č. 404/2004 Z. z. účinnom od 01.08.2004, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

36. Podľa ust. § 879h OZ v znení zákona č. 404/2004 Z. z. účinnom od 01.08.2004, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite priznaná pred 1. augustom 2004, ktorá sa vyplácala k 31. júlu 2004 a nárok na jej výplatu trvá, sa zvýši podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. V roku 2004 sa táto náhrada zvýši od 1. októbra 2004.

37. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

38. Podľa ust. § 28 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

39. Podľa ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z., práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na kanceláriu. Tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet kancelárie Slovenská poisťovňa, a.s. Túto činnosť účtuje Slovenská poisťovňa, a.s., oddelene od ostatnej činnosti.

40. Podľa ust. § 1 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení vyhlášky MF SR č. 304/1993 Zb. účinnom od 01.01.1993 do 31.12.1994, zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v § 2 tejto vyhlášky (ďalej len „zákonné poistenie“) vykonáva Slovenská poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovňa“). Zákonné poistenie sa vzťahuje, ak táto vyhláška neustanovuje inak, na zodpovednosť za škodu prevádzkovateľa a vodiča motorového vozidla, a) ktorého typ podlieha evidencii motorových vozidiel v Slovenskej republike, a ak ide o motorové vozidlo, ktorého typ tejto evidencii nepodlieha a ktorého vlastník alebo správca [1a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu] (ďalej len „vlastník“) má trvalé bydlisko alebo sídlo v Slovenskej republike, a týka sa jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou jeho vozidla 1. v Slovenskej republike, 2. na území štátov, s ktorými Kancelária zelenej karty Slovenskej republiky uzavrela dohodu o vzájomnom vyrovnaní nárokov na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla v cudzine, b) ktoré je evidované alebo má trvalé stanovište v cudzine (ďalej len „cudzozemské motorové vozidlo“), v čase, na ktorý sa platí poisťné (§ 20), ak príde na územie Slovenskej republiky, a týka sa jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou jeho vozidla v Slovenskej republike.

41. Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb. účinného do 31.12.2001, prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, na ktorého sa vzťahuje zákonné poistenie (ďalej len „poistený“), má právo, aby poisťovňa za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa osobitných právnych predpisov [1) napr. § 442 až 449 Občianskeho zákonníka] poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla inému na zdraví alebo usmrtením, pokiaľ poistený za túto škodu zodpovedá podľa zákona a ak sa ďalej neustanovuje inak.

42. Podľa ust. § 8 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb. účinného do 31.12.2001, ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu na zdraví alebo usmrtením spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na území Slovenskej republiky, má poškodený priamo proti poisťovni právo, aby mu túto škodu nahradila.

43. Podľa ust. § 8 ods. 2 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb. účinného do 31.12.2001, podmienkou uplatnenia práva podľa odseku 1 je, že polícia nehodu bezprostredne po jej vzniku zistila, alebo jej bola bez zbytočného odkladu oznámená.

44. Možno konštatovať, že žalobca si (po čiastočnom späťvzátí žaloby) napokon v konaní uplatňoval nárok na náhradu škody (vo výške 26.849,80 eur a od 01.12.2008 vo výške 325,77 eur mesačne), ktorá mu mala vzniknúť na zdraví v príčinnej súvislosti s poškodením jeho zdravia pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, spôsobeného prevádzkou motorového vozidla, ktorú zavinila doposiaľ nezistená osoba, a to za obdobie od 01.02.2002. Žalobca si tak uplatňoval tento nárok priamo proti vykonávateľovi zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v období do 31.12.2001 - žalovanému I. a súčasne proti žalovanému II. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu žalovaného nároku žalobca si uplatňoval nárok na náhradu za stratu na zárobku pri jeho invalidite podľa cit. ust. § 447 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31.07.2004 (resp. za obdobie po účinnosti novely OZ vykonanej zákonom č. 404/2004 Z. z., t. j. od 01.08.2004 v zmysle cit. ust. § 879h OZ podľa cit. ust. § 447 OZ v znení účinnom od 01.08.2004), pričom tento svoj nárok vyvodzoval zo zodpovednosti nezisteného vodiča (podľa ust. § 420 ods. 1 OZ), resp. prevádzkovateľa (podľa ust. § 427 OZ) dotknutého motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda na zdraví žalobcu a uplatňoval si ho s odkazom na cit. ust. § 8

ods. 1 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb. proti žalovanému I. ako vykonávateľovi zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v období do 31.12.2001 podľa cit. ust. § 1 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb., resp. podľa cit. ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. priamo proti žalovanému II.

45. Bez ďalšieho možno konštatovať, že žalovaný I. nebol v spore pasívne vecne legitimovaný (nebol nositeľom povinnosti zodpovedajúcej žalobcom žalobou uplatnenému právu), keďže v zmysle cit. ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. práva a povinnosti žalovaného I., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú dňom 01.01.2002 na žalovaného II. Žalovaný I. odo dňa 01.01.2002 len tieto práva a povinnosti (už) žalovaného II. uplatňuje a vykonáva v mene a na účet žalovaného II. Možno teda uzavrieť, že nedostatok pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného I. tu už bol v čase podania žaloby na Okresnom súde Žilina (dňa 31.01.2005). Súd tak stotožniac sa s obranou žalovaného I. v spore, žalobu v ostávajúcej časti (teda po vykonaných čiastočných späťvzatiach) proti žalovanému I. už bez ďalšieho zamietol.

46. V konaní bolo medzi stranami sporu nesporné, že dňa 26.10.1994 došlo k poškodeniu zdravia žalobcu v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním vodiča motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví, za ktorú zodpovedá vodič tohto motorového vozidla (§ 420 ods. 1 OZ), resp. jeho prevádzateľ (§ 427 OZ). V konaní sa však ako zásadná sporná otázka ukázala otázka príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia, ktoré nesporne utrpel žalobca pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 a vznikom invalidity žalobcu, inými slovami povedané, či žalobca je invalidným pre poškodenie zdravia, resp. jeho následky, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, alebo invalidita žalobcu je zapríčinená ochoreniami žalobcu, ktoré nie sú následkom poškodenia zdravia, ktoré žalobca utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. Len v kladnom prípade by totiž mohla vzniknúť zodpovednosť doposiaľ nezistenej osoby (či už vodiča dotknutého motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda na zdraví žalobcu, podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, resp. prevádzateľa tohto motorového vozidla podľa ust. § 427 OZ) za škodu na zdraví žalobcu spočívajúcu v strate na zárobku pri priznaní invalidity žalobcovi. Ak totiž žalobcov zdravotný stav podmieňujúci priznanie mu invalidity, teda dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, dôsledkom ktorého bol vznik neschopnosti žalobcu vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie [§ 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení účinný do 31.12.2003], nebol dôsledkom poškodenia zdravia, ktoré utrpel žalobca pri predmetnej dopravnej nehode dňa 26.10.1994, nebola by daná zodpovednosť doposiaľ nezistenej osoby (či už vodiča dotknutého motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda na zdraví žalobcu, podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, resp. prevádzkovateľa tohto motorového vozidla podľa ust. § 427 OZ) za škodu na zdraví žalobcu, pokiaľ ide o ním žalovaný rozsah náhrady škody, t. j. nárok podľa cit. ust. § 447 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31.07.2004 (resp. od 01.08.2004 podľa cit. ust. § 447 OZ v znení účinnom od 01.08.2004) a teda následne by ani nemohla vzniknúť žalovanému II. povinnosť podľa cit. ust. § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s cit. ust. § 8 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 423/1991 Zb. (na strane žalovaného by bol tiež nedostatok pasívnej vecnej legitimácie). Žalovaný II. tento nedostatok príčinnej súvislosti počas celého konania spochybňoval. Žalobcu tak v spore zaťažovalo dôkazné bremeno (čl. 8 CSP) bezpochybne preukázať túto príčinnú súvislosť. V kontexte vykonaného dokazovania na podklade návrhov oboch sporových strán súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť na to, že v danom prípade tak bolo žalobcom nevyhnutné pre jeho úspech v spore preukázať uvedenú príčinnú súvislosť, t. j., že vznik jeho neschopnosti vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie bol v rozhodnej miere (pre priznanie invalidity, príp. čiastočnej invalidity) práve dôsledkom poškodenia zdravia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. V prípade, že by v konaní vyšlo najavo, že žalobca súčasne trpel aj ochoreniami nemajúcimi svoj pôvod v poškodení zdravia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, a tieto sami o sebe u neho spôsobili neschopnosť vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, žalobca by nemohol byť v spore úspešný, pretože by sa stal invalidným a došlo by u neho k strate na zárobku s týmto spojenou aj v prípade, že by pri predmetnej dopravnej nehode dňa 26.10.1994 nedošlo u neho k žiadnemu poškodeniu zdravia.

47. Súd však musí konštatovať, že žalobcovi sa bezpochybne uvedenú príčinnú súvislosť preukázať nepodarilo. Súd v spore na posúdenie tejto odbornej otázky nariadil znalecké dokazovanie až tromi znalcami a jednou znaleckou organizáciou, ktorí tak produkovali spolu štyri znalecké posudky. Aj keď v niektorých záveroch (ako sú tieto uvedené v odsekoch č. 23 až 27 odôvodnenia tohto rozsudku) sa znalci rozchádzali (napr. či žalobca trpí ochorením Strumpell Lorrain, resp. akého pôvodu je ochorenie, ktorého prejavom je spastická paraparéza dolných končatín žalobcu; či je u žalobcu prítomná hemiparéza končatín vpravo alebo nie a či táto je prejavom poškodenia zdravia, ktoré utrpel žalobca pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994), možno však konštatovať, že zásadne sa znalci (s výnimkou znalkyne H.. G. V., ktorá na pojednávaní dňa 19.09.2014 uviedla, že žalobcu nepozorovala spastickú paraparézu)

zhodli v tom, že u žalobcu je prítomná spastická paraparéza, ktorá je prejavom ochorenia nemajúceho svoj pôvod v poškodení zdravia, ktoré utrpel žalobca pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 a ktoré ochorenie (diagnóza) je dôvodom pre priznanie invalidity (a u žalobcu aj v rozhodnej miere týmto dôvodom pre rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ktorým bol od 19.05.2000 uznaný za invalidného, bolo). Čo je však podstatné, naposledy ustanovená znalecká organizácia v závere ňou podaného posudku dokonca konštatovala, že u žalobcu nie sú prítomné žiadne ochorenia, ktoré by mali súvis s prekonaným úrazom zo dňa 26.10.1994 a z dôvodu ktorých by mohol byť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, spôsobený týmito ochoreniami, uznaný za invalidného, resp. čiastočne invalidného. Zásadne rovnaký záver prezentoval aj znalec H.. F. S.. Pokiaľ ide o znalcov H.. R. F. a H.. G. V., títo pripustili len hranične, že pravostranná hemiparéza by mohla mať u žalobcu svoj pôvod v poškodení zdravia pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 (ako prípadné mikrorezíduum po hojacom sa procese po zakrvácaní do ľavej mozgovej hemisféry) a podieľa sa na invalidite žalobcu v miere 10 až 20 %. Znalčka H.. G. V. zároveň však konštatovala, že sama o sebe nie je dôvodom pre plnú a ani čiastočnú invaliditu žalobcu. Napokon znalec H.. R. F. na pojednávaní dňa 27.01.2012 pri výsluchu pripustil súvis pľúcnych ochorení žalobcu s poškodením jeho zdravia pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, a to či už ako jeho priamy následok, alebo sekundárny následok vyvolaný primárnymi zmenami na pľúcach, ktoré iniciovali ním uvedené sekundárne zmeny (zápaly pľúc a astma). Tieto ochorenia by tak z jeho pohľadu mohli výrazne ovplyvniť invaliditu žalobcu s odhadom 50 %. (napokon priedušková astma perzistujúca stredne ťažká s ťažkou reštrikčnou ventilačnou poruchou sa udáva aj ako jedno z ochorení žalobcu podmieňujúce jeho invaliditu pri prehodnocovaní jeho zdravotného stavu Posudkovou komisiou sociálneho zabezpečenia v máji 2008) Tento záver znalca H.. R. F. však nepotvrdili závery formulované znaleckou organizáciou forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o., ako boli uvedené v závere ňou podaného znaleckého posudku č. 182/2017, ako aj stanovisku internistu na str. 140 tohto znaleckého posudku, na ktorých záveroch znalecká organizácia zotrvala aj po námietkach žalobcu vznesených voči týmto záverom (ktorých súčasťou boli aj protichodné vyjadrenia H.. G. L. zo dňa 18.07.2017, v zmysle ktorých sú pľúcne ochorenia žalobcu následkom poškodenia zdravia žalobcu, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994), a to v jej vyjadrení zo dňa 02.10.2017, ako aj pri výsluchu znalca H.. R. F. (ako osoby podľa ust. § 15 posledná veta vyhlášky MS SR č. 490/2004 Z. z.). Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ak by aj v roku 2008 podmieňovali žalobcove ochorenia pľúc (priedušková astma, perzistujúca stredne ťažká s ťažkou reštrikčnou ventilačnou poruchou) sami o sebe priznanie invalidity, resp. čiastočnej invalidity, aj naďalej boli u neho prítomné ochorenia (konštatované už v zápisnici o rokovaní Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia zo dňa 31.05.2000, ako to vyplýva z lekárskej správy Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia zo dňa 26.05.2008: prítomná hraničná hemiparéza v progresii pri degeneratívnom ochorení, výrazná paraparéza dolných končatín) ktoré boli dôvodom invalidity žalobcu priznanej mu už v roku 2000 a u ktorých aj podľa tvrdení žalobcu nedošlo k regresii ich prejavov a súčasne ktoré podľa záverov znalcov neboli následkom poškodenia zdravia žalobcu pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. Inými slovami povedané, ak by aj pľúcne ochorenia žalobcu boli následkom poškodenia zdravia žalobcu pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, nepostačovalo by to pre záver súdu o príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia žalobcu pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994 a jeho invaliditou.

48. Pokiaľ ide o žalobcom produkované nálezy jeho ošetrojúcich lekárov H.. F. F., neurológa a H.. H. F., psychiatra, zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, súd, ako už bolo uvedené, tieto považoval za listinné dôkazy (podľa ust. § 204 CSP).

49. Vzhľadom ku konzistentnosti záverov znalcov ohľadom neúrazovej etiológie (pôvodu) spastickej paraparézy žalobcu (ako hlavného ochorenia podmieňujúceho jeho invaliditu) súd nálezom H.. F. F., neurológa nemohol priznať taký význam, ktorý by bol spôsobilá viesť súd k opačnému záveru, že žalobca preukázal úrazovú etiológiu spastickej paraparézy dolných končatín ako prejavu jeho neurologického ochorenia. Navyše v nálezoch H.. F. F. (zo dňa 18.06.2010 a 20.08.2017) ani nemožno nájsť záver, že tento prejav neurologického ochorenia je postraumatického charakteru vo väzbe na poškodenie zdravia, ktoré žalobca utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994. V týchto záveroch sa len konštatuje vylúčenie ochorenia Strumpell Lorrain u žalobcu a pretrvávajúce poúrazové ťažkosti v zmysle chronických bolestí chrbtice, ako aj chronická bolesť hlavy pomerne refraktérna na analgetickú liečbu. Ako následok kraniocerebrálnych poranení z roku 1994 sa udáva len hraničná hemiparéza.

50. Pokiaľ ide o nález H.. H. F. z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 31.08.2017 v tomto nemožno nájsť určitý záver, že psychiatrické poruchy u žalobcu majú svoju príčinu v poškodení zdravia žalobcu, ktoré žalobca utrpel pri dopravnej nehode dňa 26.10.1994, resp. boli iniciované prežitkami súvisiacimi s touto dopravnou nehodou. Na toto poukázal aj znalec H.. R. F., znalec z odvetvia psychiatria, pri výsluchu na pojednávaní dňa 31.10.2017, pričom tak na pojednávaní opätovne zotrval na záveroch

znaleckého posudku znaleckej organizácie č. 182/2017, ktoré v časti venovanej odvetviu psychiatria vyvodil on osobne. Ak sa žalobca odvolával na správu z psychologického vyšetrenia H.. U. F., klinického psychológa a psychoterapeuta zo dňa 18.09.2014, v ktorej je konštatované, že žalobca sa stále vnútorne nevyrovnal so zmenami a obmedzeniami v živote po autonehode s následnými zdravotnými ťažkosťami, súd poukazuje na to, že, ako vyplýva aj so záverov súdom ustanovených znalcov v konaní nebolo preukázané, že závažné zdravotné ťažkosti, ktorými trpí žalobca, sú všetky v príčinnej súvislosti s predmetným úrazovým dejom zo dňa 26.10.1994. Napokon aj H.. H. F. vo svojom náleze konštatuje, že pacient žije v extrémne frustrujúcej životnej situácii, jeho dcéra má ťažký reflux, ide toho času o reoperáciu žalúdka po poleptaní ústnej dutiny žalúdočnou kyselinou od troch rokov, je jeho jediným dieťaťom, manželka je po pôrode ochrnutá, pričom žalobca sa stará o nemocnú svokru a svokor je ťažko organický po syndróme závislosti. Žalobca sa cíti telesne exhaustovaný, tiež psychicky, stará sa o ženu a dieťa.

51. Ak žalobca v rámci dôkaznej iniciatívy navrhoval výsluch lekárov H.. L., H.. F., H.. F., ako svedkov, súd tieto osoby nepovažoval za svedkov, keďže ich výpoveď nemala byť zameraná na opis skutkových okolností prejednávanej veci, ale na vyjadrovanie sa k odborným otázkam, ktoré súd uložil zodpovedať v konaní ustanoveným 3 znalcom a jednej znaleckej organizácii. Označených lekárov súd nevypočul ani ako odborne spôsobilé osoby podľa ust. § 206 CSP, keďže práve na posúdenie skutočností, na ktoré treba odborné (resp. vedecké poznatky) ustanovil v zmysle ust. § 207 CSP (v čase nariadenia znaleckého dokazovania podľa ust. § 127 O.s.p.) znalcov, resp. znaleckú organizáciu. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že ak by aj došlo k vypočutiu označených lekárov ich prípadné opačné závery vo vzťahu k záverom súdom ustanovených znalcov, by sami o sebe neboli spôsobilé viesť súd k bezpochybnému záveru, že invalidita žalobcu je v príčinnej súvislosti s poškodeniami zdravia žalobcu, ktoré utrpel dňa 26.10.1994 pri dopravnej nehode. K takémuto nepochybnému záveru súdu napokon nemohol viesť ani žalobcom ďalší produkovaný listinný dôkaz, a to znalecký posudok č. 143/2012 zo dňa 20.10.2012 vypracovaný v konaní Okresného súdu Bratislava II vedenom pod spis. zn. 6C/242/2006 Prof. H.. E. Z., CSc., znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia - špecializácia traumatológia. Napokon v tomto znaleckom posudku k otázke aké trvalé následky zanechal predmetný úraz zo dňa 26.10.1994 na žalobcovi s prihliadnutím na jeho zdravotný stav ku dňu úrazu, znalec (na str. 32 a 33 znaleckého posudku) vôbec nespomenul prejavy spastickej paraparézy (ako prejavy ochorenia, ktoré viedli k priznaniu invalidity). V tejto časti znaleckého posudku znalec spomenul ako takéto ochorenia len: pomerne kozmeticky málo prijateľnú jazvu po opakovaných operáciách zúženia priedušnice a niekoľko menších jazvičiek na hrudníku a brušnej stene; pravá horná končatina javí príznaky frustnej parézy s diskretnou poruchou motoriky (nedokáže jemnú prácu prstov - napr. písanie perom), pravá dolná končatina javí príznaky ťažkej parézy. Paréza (chabá obrna) pravej dolnej končatín sa prejavuje neúplnou poruchou motoriky dolných končatín, poruchami v určitých kožných dermatómoch s rôznym stupňom svalovej slabosti,. Tieto poruchy podmieňujú neistotu pri chôdzi, ktorá spolu so zníženou svalovou silou vyžaduje používanie podporných zdravotných pomôcok (barla) a pri vstávaní a chôdzi do schodov zábradlie na ľavej strane, resp. madlo; dýchavičnosť, vykašliava chuchvalce spúta sprevádzané nedostatkom dychu; strata 6 zubov. K úlohe určiť bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti so zraneniami, ktoré utrpel žalobca pri úraze z dopravnej nehody zo dňa 26.10.1994, znalec (na str. 34 a 35 znaleckého posudku) hodnotil „len“: vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení mozgu vľavo, poúrazová pravostranná hemiparéza, iné následky poranenia pľúc obojstranné podľa stupňa porušenia funkcie, zúženie hrtana ťažkého stupňa, porucha močenia následkom poranenia močových orgánov stredne ťažkého stupňa a strata 6 zubov.

52. Súd tak na základe vyššie uvedených skutkových a právnych záverov vedený vyššie konštatovanými úvahami dospel ku konečnému záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a teda nepreukázal naplnenie v odseku č. 46 odôvodnenia tohto rozsudku konštatovaných predpokladov vzniku žalovanej povinnosti žalovaného II., a preto súd už bez ďalšieho zaoberania sa vecou (t. j., či a v akom rozsahu došlo u žalobcu počas invalidity k strate na zárobku, pričom sa tak súd v tomto rozsudku z uvedených dôvodov pre nadbytočnosť ani nezoberal hodnotením dôkazov produkovaných žalobcom na preukázanie rozsahu uplatneného nároku na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite a vyvodzovaním skutkových zistení z nich) žalobu v ostávajúcej časti (na ktorej žalobca po čiastočných späťvzatiach zotrval) zamietol aj voči žalovanému II.

53. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

55. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O nároku na náhradu trov konania (vrátane zastavenej časti konania uzneseniami uvedenými v odsekoch č. 6, 11 a 15 odôvodnenia tohto rozsudku) súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, a to vzhľadom k plnému úspechu žalovaných v konaní v prejednávanej veci [pričom za neúspech žalobcu súd považoval aj skutočnosť, že na základe jeho čiastočných späťvzatí žaloby, nie z dôvodu správania sa žalovaných po podaní žaloby, napr. plnenia žalovaného nároku, došlo jeho procesným zavinením k zastaveniu konania; § 256 ods. 1 CSP]. Žalovaní I. a II. tak mali v konaní plný úspech, a preto o nároku na náhradu trov konania rozhodol súd tak, že žalovaným I. a II. priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. Keďže CSP priamo neobsahuje úpravu týkajúcu sa náhrady trov konania štátu, tak ako tomu bolo v ust. § 148 ods. 1 O.s.p. účinného do 31.06.2016 (v čase účinnosti O.s.p. sa konanie začalo), súd aplikujúc ust. čl. 4 ods. 2 CSP vychádzajúc z procesného neúspechu žalobcu v spore, ako aj zo zodpovednosti strán sporového konania za vznik trov konania podľa výsledku sporu, priznal Slovenskej republike nárok na náhradu trov (znaleckého dokazovania), ktoré počas konania platila, voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).